

Ремешило-Рибчинська О.І.

к.філос.н., доцент,

Кафедра дизайну та основ архітектури, Інститут архітектури,
Національний університет «Львівська політехніка»

КУЛЬТУРНА ТА НАЦІОНАЛЬНА ІДЕНТИЧНІСТЬ СПАДЩИНИ ІВАНА ЛЕВИНСЬКОГО.

У збережених зразках дизайну та архітектури Львівщини представлена культурна та національна ідентичність спадщини Івана Левинського, що сьогодні має велику цінність і є свідченням творчості плеяди видатних митців у складну епоху розвитку суспільства ХІХ початку ХХ століть.

Культурна ідентичність Івана Левинського формувалася при ототожненні його особи з певними культурними моделями та цінностями, усталеними в спільноті галицького суспільства кінця ХІХ століття, що існувала в епоху найбільш насичену подіями суспільно — політичного та національного піднесення. В таких умовах, спільних для усіх мешканців Австро-Угорської імперії, проходило становлення колективної ідентичності суспільної групи галичан, людей різних національностей, та відбувалось оформлення її меж. Саме тому такою багатогранною є культурна спадщина Івана Левинського, як свідчення його міждисциплінарних знань, талантів та уміння співпрацювати з людьми різних професій, національностей та соціальних груп. Зрозумілим є впевнене утвердження ним, у своїй творчості рис віденської сецесії.

Національна ідентичність Івана Левинського була пов'язана з формуванням його національної культури в колі сім'ї та друзів, бо прагнення усталити національну українську культуру не було пріоритетом тодішнього державного устрою. Опертися у самовираженні своїх національно патріотичних уподобань можна було тільки за рахунок підтримки політичних впливових сил та меценатів (яким часто виступав він сам). Дискурс влади, нерідко пропокував і активізував пробудження національної ідентичності українських митців.

Великий вплив на формування культурної та національної ідентичності Івана Левинського мали творчі пошуки попередників. Вже в 1860 роках нові явища національного мистецтва проявляються у творчості Кирила Устияновича (1839–1903) та Теофіла Копистинського (1844–1916) (Преображенська церква у Львові). Визначні українські скульптори та художники, завдяки об'єднанню в різні часи в «Towarzystwo Przyjaciół Sztuk Pięknych», мають можливість виставляти і популяризувати свою творчість у Франції, Італії, Австрії. Серед них К. Устиянович, Т.

Копистинський, Т. Романчук, Ц. Готовський, С.-Р. Левандовський, П. Герасимович, К. Годабський, М. Кузневич, Ю. Панькевич, І. Труш, О. Кульчицька, М. Паращук, Р. Братковський, С. Дембіцький, Ф. Паутш та інші.

На період утворення різних архітектурно-мистецьких комісій при «Політехнічному товаристві», при Галицькому сеймі, припадає творчість українського архітектора Сильвестра Гавришкевича (1834–1911), який перебував на посаді радника будівельного департаменту Галицького сейму продовж 1877–1880 років. Згодом Іван Левинський утверджує культурну і національну ідентичність у своїх творах та діяльності, як педагог, підприємець, проєктант, громадський діяч та меценат. Вже з 1904 року входить в «Товариство прихильників української літератури, науки і штуки», яке очолив Іван Труш. А з 1905 є активним учасником «Архітектурної церковно-іконостасної Греко-католицької церкви», де співпрацює з митрополитом Андреем Шептицьким, С. Гавришкевичем, П. Герасимовичем. Під керівництвом цієї комісії організовувались конкурси проєктів «стильових церков», за якими будувались сакральні споруди, що нині є неocenними зразками культурних ландшафтів Галичини. Проблеми становлення сучасних стилів часто обговорював в колі учасників «Союзу студентів архітектури», що був створений за ініціативи Івана Левинського, Т. Обмінського та А. Ковача (куратором був Я.Бугуцький). Ставши професором Львівської політехніки, з 1903 року готує ряд талановитих митців. Серед них: Олександр Лушпинський, Тадеуш Обмінський, Лев Левинський та інші.

Таким чином, як видно, поняття культурної та національної ідентичності не у всьому є тотожними. Великий вплив на це мали умови їх виникнення. Як зазначав Гібернау «творення національної ідентичності є реакцією на складний процес, завдяки якому індивіди ідентифікують себе з сукупністю символів і традицій, культурою і мовою, що мають силу об'єднувати і наголошують на чутті спільноти»(1). Творам дизайну та архітектури Івана Левинського, в яких автор використовував мотиви українського будівництва та народної орнаментики притаманні риси національної ідентичності. Культурна ідентичність спадщини творця представлена в кращих зразках віденської сецесії на Львівщині.

Література:

1. Гібернау М. Ідентичність націй / Монтсеррат Гібернау; пер. з англ. П.Тарашука; ред. Л.Марченко. — К.: Темпора, 2012.-303

Remeshylo-Rybchynska O.

PhD, associate professor,
Department of Design and Architecture Fundamentals,
Institute of Architecture,
Lviv Polytechnic National University

THE CULTURAL AND NATIONAL IDENTITY OF THE IVAN LEVINSKY'S HERITAGE.

The preserved designs and architecture of the Lviv region present the cultural and national identity of Ivan Levinsky's heritage, which have a great value today and is a testament to the creativity of a prominent artists in the challenging era of nineteenth-century society development. The cultural identity of Ivan Levinsky was formed by the combination of his personality with the cultural models and values established in the community of Halych society at the end of the 19th century, which existed in the era of the most eventful social and political and national uplift. Under such conditions, common to all inhabitants of the Austro-Hungarian Empire, the collective identity of a social group of Galicians, people of different nationalities was formed, and its borders were drawn up. That is why Ivan Levinsky's legacy is so multifaceted. Its cultural identity is filled with interdisciplinary knowledge and ability to work with people from different professions, nationalities and social groups. he clearly endorsed the features of Viennese secession in his work.

Ivan Levinsky's national identity was linked to the formation of his national culture among family and friends, as the desire to promote national Ukrainian culture was not a priority of the then state system. The self-expression of his nationally patriotic preferences could only be achieved through the support of political influential forces and philanthropists. The discourse of government often provoked and intensified the awakening of the national identity of many Ukrainian artists and Ivan Levinsky himself.

The creative search for precursors had a great influence on the formation of Ivan Levinsky's cultural and national identity. Already in the 1860s new displays of national art were manifested in the works of Cyril Ustyanovich (1839–1903) and Theophilus Kopistynsky (1844–1916) (Transfiguration Church in Lviv). Prominent Ukrainian sculptors and artists, thanks to their uniting at different times in the «Towarzystwo Przyjaciół Sztuk Pięknych», have the opportunity to exhibit and promote their work in France, Italy, Austria. Among them are K. Ustianovich, T. Kopystynsky, T. Romanchuk, Ts. Gotovsky, S.-R. Levandovsky, P.Gerasimovich, K. Godebsky, M. Kuznevich, Y. Pankevich, I. Trush, O. Kulchytska, M. Parashuk, R. Bratkovsky, S. Dembitsky, F. Putsch and others.

The period of formation of various architectural and artistic commissions, such as at the Polytechnic Society, at the Galician Seimas, is the work of the Ukrainian architect Sylvester Onyshkevych (1834–1911), who served as an adviser to the construction department the Galician Seimas for 1877–1880. Subsequently, Ivan Levynsky affirms cultural and national identity in his works and activities as a teacher, entrepreneur, designer, public figure and philanthropist. Already since 1904 he is a member of the Society of Supporters of Ukrainian Literature, Science and Art, headed by Ivan Trush.

Since 1905 he has been an active participant in the Architectural Church Commission of the Greek Catholic Church, where he collaborates with Metropolitan Andrei Sheptytsky, S. Gavrishkevich, and P. Gerasimovich. Under the leadership of this commission, competitions were organized for projects of «style churches», under which sacral structures were constructed, which are now zoning patterns of the cultural landscapes of Galicia. He often discussed the problems of developing modern styles in the circle of participants the Union of Students of Architecture, which was created on the initiative of Ivan Levinsky, T. Obminsky and A. Kovach (curator was J. Bugutsky). Since 1903 he has been preparing a number of talents. Among them: Alexander Lushpinsky, Tadeusz Obminsky, Lev Levinsky and others.

Thus, it seems that the concept of cultural and national identity is not identical in all respects. The conditions of their occurrence had a great influence on this. As Hibernau noted, «the creation of national identity is a response to the complex process by which individuals identify with a set of symbols and traditions, culture and language that have the power to unite and emphasize the sense of community» (Gibernau, M., 2012). The works of design and architecture of Ivan Levinsky, in which the author used the motifs of Ukrainian construction and folk ornamentation, have inherent features of national identity. The cultural identity of the creator's heritage is represented in the best examples of Viennese secession in Lviv region.

References:

1. Gibernau M. Identity of Nations / Montserrat Hibernau; trans. from English. P. Tarashchuk; ed. L. Marchenko. — K.: Tempora, 2012. - 303s